

DIRIGENT UIT LETLAND LEIDT VOOR DE DERDE KEER TOPATTRACTIE VAN DE WIENER

PHILHARMONIKER

Jansons opent nieuwe jaar

VOOR DE DERDE KEER IN TIEN JAAR leidt Mariss Jansons het Nieuwjaarsconcert van de Wiener Philharmoniker, dat wereldwijd wordt uitgezonden en naar verwachting vijftig miljoen kijkers zal trekken. „Dit is wel de grootste eer die een dirigent ten deel kan vallen”, vindt de Letse meester, die eerder dit jaar afscheid nam als chef van het Concertgebouworkest.

door Thiemo Wind

Lichtvoetige walsen van Strauss, polka's, marsen, het klinkt zo eenvoudig. Dat is het niet. „Je kunt dit repertoire heel plat serveren, maar als je het goed wilt doen, is het hondsmoeilijk”, legt Jansons uit. „Je moet er een speciaal lijntje mee hebben. Het komt aan op smaak en stijlgevoel. En vooral niet overdrijven. Zelf houd ik zielsveel van deze muziek. Ik ben er in Sint-Petersburg mee opgegroeid. Mijn vader dirigeerde veel Strauss. In Rusland

bestaat op dit gebied een lange traditie.” „Zeker, in de Philharmoniker zit onvervalst *Wiener Blut*. Ze voelen de muziek perfect aan. Maar het zou lichtzinnig zijn te denken dat het allemaal vanzelf gaat. Als dirigent moet je hier des te meer de fantasie laten werken en persoonlijk ideeën ontvouwen, zodat de routine nooit de overhand kan krijgen.” Geen dirigent neemt het repertoire zo serieus als Jansons. Ter voorbereiding op zijn eerste Nieuwjaarscon-

cert van 2006 heeft hij alle werken van de familie Strauss beluisterd. Het zijn er honderden. „Ik heb genoteerd wat me beviel en ben met voorstellen naar het orkest gegaan. Dat is een intensief proces. Je moet contrast aanbrengen, tussen maatsorten, tussen langzaam en snel. En behalve vaste nummers moet je ook stukken kiezen die minder vaak of zelfs nooit zijn uitgevoerd.”

Uitzending: 1 januari, 11.15 uur via NPO 1.

Het Weense Nieuwjaarsconcert komt vanuit de Gouden Zaal van de Musikverein.

Mariss Jansons zwaait in Wenen. FOTO ANNE DOKTER

Edwin Rutten presenteert voor de tweede keer 't Nieuwjaarsconcert in Wenen.

PRESENTATOR EDWIN RUTTEN

Ook dit jaar geeft Edwin Rutten commentaar bij de televisieuitzending van de NOS. Vorig jaar nam hij het stokje over van Joop van Zijl, die dertig jaar vol maakte. „Spannend maar geweldig leuk om te doen”, vindt Rutten. „Ik voel me er weer op.” Het is nog een hele kunst. „Je mag immers niet door de muziek heen praten. Soms blijft de dirigent een tijdje staan wachten op de bok. Maar een andere keer laat hij

de musici al inzetten terwijl hij komt aanlopen. Als commentator moet je dus listig zijn. Ik zorg dat ik korte zinnen paraat heb.” Rutten verzorgt zijn commentaar gewoon vanuit de studio in Hilversum, niet zo romantisch dus. Maar deze week is hij wel in Wenen. Om de persconferentie bij te wonen, om met de orkestmusici te praten. „De sfeer van de Gouden Zaal neem ik zo gezegd mee naar huis.”

DE SUCCESVOLLE AFVALMETHODE VAN 2016

Snel Slim

Dr. Leonard Hofstra

Goede voornemens voor 2016; afvallen, meer sporten, ontstressen, stoppen met drinken. We kennen alle clichés wel. Wat we eigenlijk willen is een gezonder leven. Fit door het leven, geheel in balans.

Dé methode van 2016 is geïntroduceerd door Cardioloog Dr. Hofstra. Hiermee gaat u al uw goede voornemens inlossen. Het resultaat? Écht gezonder leven, minder stress, goed slapen, beter eten én afvallen.

Lees meer op: vrouw.nl/slim

Johann Strauss dirigeert zijn orkest bij het hofbal.

NIEUWJAARSCONCERT

Het Weense Nieuwjaarsconcert komt vanuit de beroemde Gouden Zaal van de Musikverein. De traditie begon zonder gouden randje, op 1 januari 1941, in de naziperiode dus. De Wiener Philharmoniker worden er liever niet te veel aan herinnerd, ze worstelen nog steeds met dat verleden. Tegenwoordig doen meer dan zeventig televisiezen-

ders en driehonderd radiostations op vijf continenten verslag van het evenement. Zin om het een keer live bij te wonen? Via de website van het orkest kunnen gegadigden zich tussen 2 januari en 29 februari inschrijven, waarna de toewijzing via loting zal plaatsvinden. De prijs per kaart varieert van 35 tot 1090 euro. De kans van

slagen is uiteraard niet groot, maar er zijn uitwijkmogelijkheden: op oudejaarsavond (25-720 euro), of de vooruitvoering van 30 december (20-450 euro). Hoewel alle keren dezelfde muziek klinkt onder leiding van dezelfde dirigent, is er natuurlijk maar één Nieuwjaarsconcert... Info: wienphilharmoniker.at

STRAUSS

Wenen zonder Strauss is als Oostenrijk zonder Donau. Ze hebben een verbond gesloten waar zelfs Mozart en Salzburg moeilijk tegenop kunnen. Oostenrijkers houden meer van *An der schönen, blauen Donau* dan van hun eigen volkslied, heet het. De naam van Johann Strauss klinkt zo vertrouwd dat je bijna zou vergeten dat het er twee waren: Strauss de vader en Strauss de zoon, I en II.

Bij het ontbreken van een nadere aanduiding wordt onherroepelijk Strauss junior (1825-1899) bedoeld, die in gouden glans is vereeuwigd in het Weense Stadtpark. Hij was de ware walsenkonink, schepper van die beroemde *schönen blauen Donau*. De *Radetzky-mars*, waarmee het Nieuwjaarsconcert traditiegetrouw wordt besloten ten gerieve van een meeklappend publiek, is daarentegen van Strauss de vader. Slechts weinigen zullen het zich realiseren. Vader Strauss had meer muzikale zonen. Zoals Josef, die weinig voor zijn succesvolle broer onderdeed. En dan was er nog het buitenbeentje Eduard. Altijd wantrouwig, en mentaal niet helemaal in orde. Hij begon in 1907 een grote misdaad tegen de familie en de muziekgeschiedenis. Drie karrenvrachten vol Straussmuziek, honderden kilo's papier, liet hij in de verbrandingsoven stoppen, om vanuit een fauteuil toe te kijken hoe het familiearchief in vlammen opging. Veel muziek was nooit in druk verschenen.

Een beroemd beeld van Johann Strauss staat in Wenen.

HARTVERWARMEND 'OUR LITTLE SISTER'

Als Suzu bij haar zussen komt wonen verandert er veel ten goede.

Zussen om te zoenen

door Marco Weijers

Met zijn familiedrama *Our little sister* - nu in de bioscoop - leverde de Japanse arthouse-lieveling Hirokazu Kore-eda een film af die op een heel ingetogen manier het hart verwarmt. „Datzelfde effect had de originele mangastrip ook op mij”, vertelt de 53-jarige regisseur in Cannes.

Drie volwassen zussen die samen in het huis van hun overleden grootmoeder wonen, bieden in *Our little sister* onderdak aan hun 13-jarige halvsuzie Suzu. Het meisje - dat na de dood van hun vader wees is geworden - had zich geen warmer nest kunnen wensen. Tegelijk is haar komst balsem voor de ziel van de drie anderen. „Toch zijn het geen verbitterde meiden”, stelt Kore-eda, die eerder in Cannes al eens werd geëerd met de juryprijs voor *Like father, like son*. „Er zit bij de zussen wel wat oud zeer, maar zij

hebben de situatie waarin zij opgroeiden geaccepteerd en er samen het beste van gemaakt.”

„Dat is een thema dat me interesseerde en dat ook al in Umimachi Diary zat, de manga van Yoshida Akimi waarop de film gebaseerd is. De houding die hij schetst, lijkt in zijn strip te gelden voor de meeste bewoners van Kamakura, het kustplaatsje waar het verhaal zich afspeelt. Ze deinen mee op de golven van het lot.”

„Dat echte conflicten tussen de zussen uitblijven, komt ook omdat er altijd wel iemand bij is die tussenbeide komt als de spanning hoog oploopt. Wanneer Suzu bij hen komt wonen, heeft dat wel invloed op de verhoudingen, maar eigenlijk alleen in positieve zin. Zo neemt Sachi, de oudste, het meest de moedertrol op zich. Daardoor lijkt haar oordeel over haar eigen moeder en de pijnlijke beslissingen die zij in het verleden nam gaandeweg ook

milder te worden.” Eten en gezamenlijke maaltijden spelen in *Our little sister* een belangrijke rol. „Dat klopt”, beaamt de regisseur. „Er wordt in het verhaal tot drie keer toe geïnterpreteerd in het zwart, wilde ik graag ook luchtige, meer alledaagse momenten van hun samenzijn vangen. Voor het evenwicht. Bovendien kunnen smaak en geur heel levendige herinneringen oproepen - een kans om verbindingen te leggen met het verleden van de vier.” „Soms waren die maaltijdscènes trouwens best lastig”, lacht Kore-eda. „Er moesten allerlei heerlijke gerechten worden gemaakt, omdat het de actrices anders niet lukte om maar te blijven eten zolang de camera draaide. Ze hebben gesmuld, maar kregen achteraf wel de rekening gepresenteerd. Want na de opnamen bleek dat zij alle vier flink wat kilo's waren aangekomen.”

RADIO VERONICA

COMEDY WEEK

LACHEND HET JAAR UIT!

LUISTER 28 T/M 31 DECEMBER NAAR RADIO VERONICA

RADIO VERONICA
DE HITS VAN JE LEVEN